

На основу члана 16. став 1. Закона о заштити узбуњивача („Сл. гласник РС“, бр. 128/2014) у даљем тексту: Закон), Правилника о начину унутрашњег узбуњивања, начину одређивања овлашћеног лица код послодавца, као и другим питањима од значаја за унутрашње узбуњивање код послодавца који има више од десет запослених („Сл. гласник РС“, бр. 49/2015 и 44/2018), и члана __ Статута Здравственог центра Аранђеловац, дана 18.10.2024. године, Управни одбор Здравственог центра Аранђеловац доноси следећи:

ПРАВИЛНИК О ПОСТУПКУ УНУТРАШЊЕГ УЗБУЊИВАЊА У ЗДРАВСТВЕНОМ ЦЕНТРУ АРАНЂЕЛОВАЦ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕБЕ

Члан 1.

Овим правилником уређује се начин одређивања лица овлашћених за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем код Здравственог центра Аранђеловац (у даљем тексту: ЗЦ Аранђеловац), поступак унутрашњег узбуњивања код ЗЦ Аранђеловац, као и друга питања од значаја за унутрашње узбуњивање.

На сва питања која нису регулисана овим Правилником примењиваће се одредбе Закона о заштити узбуњивача, Правилника о начину унутрашњег узбуњивања, начину одређивања овлашћеног лица код послодавца, као и другим питањима од значаја за унутрашње узбуњивање код послодавца који има више од десет запослених, као и други релевантни прописи Републике Србије.

Члан 2.

У смислу овог правилника:

- 1) „Унутрашње узбуњивање“ је откривање информације која садржи податке о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу јавног овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и ради спречавања штете великих размера, код ЗЦ Аранђеловац.
- 2) „Узбуњивач“ је физичко лице које изврши узбуњивање у вези са својим радним ангажовањем, поступком запошљавања, коришћењем услуга и пословном сарадњом код ЗЦ Аранђеловац;
- 3) „Радно ангажовање“ подразумева радни однос, рад ван радног односа, волонтирање, вршење функције, као и сваки други фактички рад за ЗЦ Аранђеловац.
- 4) „Овлашћени орган“ је орган Републике Србије, или јединице локалне самоуправе или носилац јавних овлашћења належа да поступа по информацији којом се врши узбуњивање, у складу са законом.
- 5) „Недозвољени утицај“ је вршење притиска или другог облика недозвољеног поступања којим се утиче на ток и исход поступка по информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем.
- 6) „Штетна радња“ је свако чињење и нечињење у вези са узбуњивањем којим се узбуњивачу или лицу које има право на заштиту као узбуњивач угрожава или повређује право, односно којим се та лица стављају у неповољнији положај.

II. НАЧИН ОДРЕЂИВАЊА ЛИЦА ОВЛАШЋЕНИХ ЗА ПРИЈЕМ ИНФОРМАЦИЈЕ И ВОЂЕЊЕ ПОСТУПКА У ВЕЗИ СА УНУТРАШЊИМ УЗБУЊИВАЊЕМ

Члан 3.

Директор ЗЦ Аранђеловац (у даљем тексту: Директор) одређује најмање два лица овлашћена за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем (у даљем тексту: Овлашћена лица) на период од четири године.

Приликом одређивања Овлашћених лица, Директор ће затражити мишљење представника репрезентативних синдиката у ЗЦ Аранђеловац.

Дужност Овлашћеног лица престаје истеком периода на који је одређен, односно ако му престане радни однос или буде донета одлука о постојању повреде радне обавезе/непоштовања радне дисциплине.

У случају из става 3. овог члана, Директор ће одредити друго лице за пријем информација и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем, најкасније у року од три дана од дана престанка дужности Овлашћеног лица.

Исто лице може бити одређено за Овлашћено лице највише два пута.

О обезбеђивању услова за рад Овлашћених лица стара се Директор.

Поседовање посебних знања у вези са узбуњивањем

Члан 4.

Директор је дужан да организује или да упути Овлашћена лица на обуку из области узбуњивања и заштите узбуњивача.

Положај Овлашћеног лица

Члан 5.

Овлашћено лице против кога је покренут поступак у случају повреде радне обавезе или непоштовања радне дисциплине, до окончања тог поступка, обуставља даљи рад у вези са вођењем поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Уколико се информација у вези са унутрашњим узбуњивањем (у даљем тексту: информација) односи на Овлашћено лице, уколико Овлашћено лице достави информацију или се код њега утврди постојање сукоба интереса у вези са информацијом у складу са правилима ЗЦ Аранђеловац о управљању сукобом интереса, то лице обуставља сваки даљи рад у поступку поводом те информације и о тим околностима одмах, а најкасније првог наредног радног дана, обавештава Директора и друго Овлашћено лице.

У случајевима из ст. 1. и 2. овог члана, поступак по информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем води друго Овлашћено лице.

Недозвољени утицај

Члан 6.

Овлашћено лице је дужно да о недозвољеном утицају одмах обавести Директора, односно председника Управног одбора, уколико се ради о недозвољеном утицају Директора.

Директор, односно Управни одбор ЗЦ Аранђеловац дужан је да у року од 15 дана од дана пријема обавештења из става 1. овог члана испита наводе и предузме потребне мере.

У потребне мере из става 2. овог члана спадају пријављивање прекршаја или кривичног дела и издавање налога запосленом.

III. ПОСТУПАК УНУТРАШЊЕГ УЗБУЊИВАЊА

Покретање поступка

Члан 7.

Поступак унутрашњег узбуњивања започиње достављањем Информације Директору, односно једном од Овлашћених лица.

Поступање Овлашћеног лица по достављеним информацијама је хитно.

Достављање информације

Члан 8.

Достављање Информације врши се писаним или усменим путем.

Писано достављање информације може се извршити непосредном предајом Овлашћеном лицу, обичном или препорученом пошиљком, као и електронском поштом, на посебну е-маил адресу којој приступ имају само Овлашћена лица.

Усмено достављање Информације у вези са унутрашњим узбуњивањем се врши давањем усмене изјаве Овлашћеном лицу.

Пошиљке на којима је означено да се упућују Овлашћеном лицу, или на којима је видљиво на омоту да се ради о Информацији, може да отвори једино Овлашћено лице.

Уколико се достављање Информације врши непосредном предајом или усмено, саставља се потврда о пријему Информације.

Потврда о пријему информације

Члан 9.

Потврду о пријему информације издаје Овлашћено лице.

Потврда садржи следеће податке:

- време, место и начин достављања информације;
- број и опис прилога уз информацију;
- кратак опис чињеничног стања наведеног у Информацији;
- податке о томе да ли узбуњивач жели да подаци о његовом идентитету не буду откривени;
- податке о ЗЦ Аранђеловац;
- потпис Овлашћеног лица;
- потпис узбуњивача, уколико узбуњивач то жели;
- податке о узбуњивачу, уколико узбуњивач то жели.

Узбуњивање ако су у информацији садржани тајни подаци

Члан 10.

Информација може да садржи тајне податке.

Под тајним подацима из става 1. овог члана сматрају се подаци који су у складу са прописима о тајности података претходно означени као тајни.

Ако се информација која садржи тајне податке односи на Овлашћено лице, информација се подноси Директору.

У случају да Овлашћено лице, односно Директор у року од 15 дана од дана достављања не поступи по информацији у којој су садржани тајни подаци, узбуњивач се може обратити овлашћеном органу, у складу са законом којим се уређује заштита узбуњивача.

У случају да се информација која садржи тајне податке односи на органе ЗЦ Аранђеловац, информација се подноси овлашћеном органу.

Ако су у информацији садржани тајни подаци, узбуњивач и друга лица су дужни да се придржавају општих и посебних мера заштите тајних података прописаних законом који уређује тајност података.

Поступање по анонимно достављеним информацијама

Члан 11.

Овлашћено лице поступа и по анонимно достављеним информацијама.
Забрањено је предузимање мера у циљу откривања идентитета анонимног узбуњивача.

Заштита података о личности узбуњивача

Члан 12.

Овлашћено лице је дужно да штити податке о личности узбуњивача, односно податке на основу којих се може открити идентитет узбуњивача, осим ако се узбуњивач не сагласи са откривањем тих података, а у складу са законом који уређује заштиту података о личности.

Свако лице које сазна податке из става 1. овог члана дужно је да штити те податке.

Овлашћено лице је дужно да приликом пријема информације, обавести узбуњивача да његов идентитет може бити откривен надлежном органу, ако без откривања идентитета узбуњивача не би било могуће поступање тог органа, као и да га обавести о мерама заштите учесника у кривичном поступку.

Ако је у току поступка неопходно да се открије идентитет узбуњивача, Овлашћено лице је дужно да о томе, пре откривања идентитета, обавести узбуњивача.

Подаци из става 1. овог члана не смеју се саопштити лицу на које се указује у информацији.

Претходно испитивање информације у случају да је познат идентитет узбуњивача

Члан 13.

Ако по пријему утврди да се информација не односи на унутрашње узбуњивање, Овлашћено лице о томе без одлагања обавештава узбуњивача.

Ако је информација неразумљива или непотпуна, Овлашћено лице ће наложити узбуњивачу да у року од осам дана од дана пријема обавештења достави додатне податке. О томе Овлашћено лице може обавестити узбуњивача и електронском поштом.

Уколико узбуњивач не достави додатне податке из става 2. овог члана, Овлашћено лице ће поступати по достављеној информацији на основу расположивих података.

Поступање по информацији

Члан 14.

У случају да узбуњивач жели да да достави Информацију усменим путем - давањем изјаве, Овлашћено лице је дужно да пре давања изјаве о Информацији:

- 1) обавести узбуњивача о својим правима прописаним Законом;
- 2) поучи узбуњивача да Информације даје под пуном материјалном и кривичном одговорношћу.

Овлашћено лице је дужно да поступи по информацији без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема Информације.

У циљу провере информације, отклањања евентуалних утврђених неправилности и њених последице, Овлашћено лице предузима одговарајуће радње о чему обавештава органе ЗЦ Аранђеловац, као и узбуњивача, уколико је то могуће на основу расположивих података.

Сва радно анагажована лица у ЗЦ Аранђеловац су дужна да Овлашћеном лицу одмах, а најкасније у року од три дана, омогуће увид у све документе, базе података ЗЦ Аранђеловац и службену комуникацију путем електронске поште, од значаја за поступање по информацији.

Радње које предузима Овлашћено лице

Члан 15.

У циљу провере информације, Овлашћено лице може остварити увид у све документе, базе података ЗЦ Аранђеловац и службену комуникацију радно анагажованих код ЗЦ Аранђеловац, које су од значаја за поступање по информацији, односно узети изјаве од узбуњивача, уколико је то могуће, лица на које се односи информација и других лица.

О радњама из става 1. овог члана Овлашћено лице саставља записник.

На садржину записника може се изјавити приговор.

Обавештавање узбуњивача у току и по окончању поступка

Члан 16.

На захтев узбуњивача, Овлашћено лице је дужно да му пружи обавештења о току и радњама предузетим у поступку, као и да омогући узбуњивачу да изврши увид у списе предмета и да присуствује радњама у поступку.

Овлашћено лице је дужно да обавести узбуњивача о исходу поступка по његовом окончању, у року од 15 дана од дана окончања поступка.

Извештај о предузетим радњама и предложеним мерама

Члан 17.

По окончању поступка Овлашћено лице саставља извештај о предузетим радњама у вези са унутрашњим узбуњивањем и предлаже мере ради отклањања уочених неправилности и последица штетне радње насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Извештај из става 1. овог члана треба да садржи:

- време, место и начин пријема Информације;
- радње које су након тога предузете у циљу провере Информације;
- која су лица обавештена о радњама предузетим у циљу провере Информације, уз навођење датума и начин њиховог обавештавања;
- опис утврђеног чињеничног стања;
- предлог мера ради отклањања утврђених неправилности и последица штетне радње насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем са образложењем, уколико су утврђене неправилности;
- потпис Овлашћеног лица;
- печат ЗЦ Аранђеловац.

Извештај из става 1. овог члана се доставља директору ЗЦ Аранђеловац и узбуњивачу, а узбуњивач има право да се писменим или усменим путем изјасни на извештај у року од 15 дана од пријема извештаја.

Предлагање мера

Члан 18.

Мере које Овлашћено лице предлаже ради отклањања утврђених неправилности и последица штетне радње насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем могу бити:

- Доношење или измена акта ЗЦ Аранђеловац;
- Доношење или измена процедура за поступање;
- Покретање поступка за повреду радне обавезе или непоштовања радне дисциплине;
- Едукација запослених о питањима везаним за предмет унутрашњег узбуњивања;
- Подношење захтева за покретање прекршајног поступка или кривичне пријаве надлежном тужилаштву;
- Друге мере потребне за отклањање утврђених неправилности и последица штетне радње насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Отклањање утврђених неправилности, обустављање штетне радње и отклањање последица штетне радње

Члан 19.

Ради отклањања утврђених неправилности, обустављања штетне радње и отклањања последица штетне радње настале у вези са унутрашњим узбуњивањем, директор ЗЦ Аранђеловац предузима одговарајуће мере на основу извештаја из члана 17. став 1. овог правилника у року од 15 дана од дана његовог достављања.

Информације о предузетим мерама доступне су запосленима ЗЦ Аранђеловац путем компјутерске мреже, веб сајта <https://www.zcarandjelovac.org.rs/>, или на други примерен начин.

Члан 20.

Овлашћена лица најкасније до 31.03. текуће године достављају органима ЗЦ Аранђеловац заједнички извештај о свом раду за претходну годину.

Извештај из става 1. овог члана не сме садржати податке о идентитету узбуњивача.

Извештај из става 1. овог члана објављује се на интерној електронској мрежи ЗЦ Аранђеловац, веб сајта <https://www.zcarandjelovac.org.rs/>, односно на други примерен начин.

IV. ЗАШТИТА УЗБУЊИВАЧА

Заштита узбуњивача од штетне радње и забрана стављања узбуњивача у неповољнији положај

Члан 21.

ЗЦ Аранђеловац не сме чињењем или нечињењем да стави узбуњивача у неповољнији положај у вези са узбуњивањем, а нарочито ако се неповољнији положај односи на запошљавање; стицање својства приправника или волонтера; рад ван радног односа; образовање, оспособљавање или стручно усавршавање; напредовање на послу, оцењивање, стицање или губитак звања; дисциплинске мере и казне; услове рада; престанак радног односа; зараду и друге накнаде из радног односа; исплату награде и отпремнине; распоређивање или премештај на друго радно место; непредузимање мера ради заштите због узнемиравања од стране других лица; упућивање на обавезне здравствене прегледе или упућивање на прегледе ради оцене радне способности.

Узбуњивач има право на заштиту, у складу са законом:

- ако изврши узбуњивање код ЗЦ Аранђеловац, овлашћеног органа или јавности на начин прописан законом;

- ако открије Информацију у року од једне године од дана сазнања за извршену радњу због које врши узбуњивање, а најкасније у року од десет година од дана извршења те радње;
- ако би у тренутку узбуњивања, на основу расположивих података, у истинитост Информације, поверовало лице са просечним знањем и искуством као и узбуњивач.

Члан 22.

У случају предузимања штетне радње према узбуњивачу, недозвољеног утицаја на Овлашћено лице у вези са вођењем поступка по информацији, непоступања запослених и Овлашћеног лица у складу са обавезама из овог правилника, примениће се мере за повреде радних обавеза или непоштовања радне дисциплине прописане Законом о раду.

Забрана злоупотребе узбуњивања

Члан 23.

Забрањена је свака злоупотреба узбуњивања. Злоупотребу узбуњивања врши лице које достави Информацију за коју је знало да није истинита, односно да поред захтева за поступање у вези са информацијом којом се врши узбуњивање тражи противправну корист.

V. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 24.

Овај Правилник објављује се на огласној табли и на веб презентацији Здравственог центра Аранђеловац <https://www.zcarandjelovac.org.rs/> дана 21.10.2024. Овај Правилник ступа на снагу осам дана од дана објављивања, а примењује се од 01.01.2025. године.

Број: 03-8168/3

ПРЕДСЕДНИК ПРИВРЕМЕНОГ УПРАВНОГ ОДБОРА

У Аранђеловцу, дана 18.10.2024 године

Драган Агатуновић

